

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 112/20
Luksemburgā, 2020. gada 22. septembrī

Spridums lietā C-594/18 P
Austrija/Komisija

Tiesa apstiprina Komisijas lēmumu, ar kuru apstiprināts Apvienotās Karalistes atbalsts *Hinkley Point C* atomelektrostacijai

Ar 2014. gada 8. oktobra lēmumu¹ Eiropas Komisija apstiprināja atbalstu, ko Apvienotā Karaliste plāno piešķirt *Hinkley Point C* atomelektrostacijai, kas atrodas Somersetā [Somerset], Apvienotās Karalistes piekrastē (turpmāk tekstā – “*Hinkley Point C*”), lai veicinātu jaunas kodolenerģijas ražošanas jaudas radīšanu. Šīs vienības nodošana ekspluatācijā ir paredzēta 2023. gadā uz sešdesmit gadiem. Atbalsts, kas iedalīts trijās daļās, ir paredzēts nākamajam *Hinkley Point C* operatoram, t.i., sabiedrībai *NNB Generation Company Limited* (turpmāk tekstā – “*NNB Generation*”), *EDF Energy plc* meitasuzņēmumam.

Pirmais no attiecīgajiem pasākumiem ir “finanšu līgums par starpību”², kura mērķis ir garantēt elektroenerģijas pārdošanas cenu stabilitāti *Hinkley Point C* ekspluatācijas posmā. Otrais ir vienošanās starp *NNB Generation* ieguldītājiem un Apvienotās Karalistes valsts sekretāru enerģētikas jomā un klimata pārmaiņu jautājumos, ar kuru tiek garantēta kompensācija atomelektrostācijas priekšlaicīgas slēgšanas politisku iemeslu dēļ gadījumā. Trešais ir Apvienotās Karalistes kredītgarantija par *NNB Generation* emitējamajām obligācijām, lai garantētu atbilstošā parāda pamatsummas un procentu savlaicīgu samaksu.

Lēmumā Komisija kvalificēja šos trīs pasākumus kā valsts atbalstu, kas ir saderīgs ar iekšējo tirgu, piemērojot LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Saskaņā ar šo tiesību normu atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu ekonomisko reģionu attīstību, var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja šādam atbalstam nav tāda nelabvēlīga iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm.

Austrija lūdza atcelt šo lēmumu Eiropas Savienības Vispārējā tiesā, kura šo prasību tomēr noraidīja ar 2018. gada 12. jūlija spriedumu³.

Izskatot Austrijas⁴ iesniegto apelācijas sūdzību, Tiesai būtībā bija jāatbild uz judikatūrā vēl neaplūkotu jautājumu par to, vai atomelektrostācijas būvniecībai var tikt piešķirts valsts atbalsts, ko Komisija ir apstiprinājusi, piemērojot LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Noraidot apelācijas sūdzību, Tiesa uz šo jautājumu atbildēja apstiprinoši.

Tiesa vispirms atgādināja, ka, lai valsts atbalstu varētu atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, tam ir jāatbilst diviem nosacījumiem, no kuriem pirmais – tam ir jāatvieglo konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu ekonomisko reģionu attīstība, savukārt otrais – šis atbalsts nedrīkst iespaidot tirdzniecības apstākļus tādējādi, ka tas būtu pretēji kopīgām interesēm. Turpretim šajā tiesību normā **nav prasīts, lai paredzētajam**

¹ Komisijas Lēmums (ES) 2015/658 (2014. gada 8. oktobris) par atbalsta pasākumu SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), ko Apvienotā Karaliste plāno īstenot, lai atbalstītu *Hinkley Point C* atomelektrostaciju (OV 2015, L 109, 44. lpp.).

² Šī līguma puses ir *NNB Generation* un sabiedrība *Low Carbon Contracts Ltd* – struktūra, kas tiks finansēta ar likumisku pienākumu, kas solidāri ir saistošs visiem licencētājiem elektroenerģijas piegādātājiem.

³ Spridums, 2018. gada 12. jūlijs, Austrija/Komisija, [T-356/15](#); skat. arī [PP Nr. 104/18](#).

⁴ Tāpat kā tas bija tiesvedībā Vispārējā tiesā, Luksemburga iestājās lietā Austrijas atbalstam tiesvedībā Tiesā, savukārt Čehijas Republika, Francija, Ungārija, Polija, Slovākija un Apvienotā Karaliste iestājās lietā Komisijas atbalstam.

atbalstam būtu kopīgu interešu mērķis. Līdz ar to Tiesa kā nepamatotus noraidīja dažādos Austrijas argumentus par to, ka jaunas atomelektrostacijas būvniecība neesot kopīgu interešu mērķis.

Turklāt Tiesa ir apstiprinājusi, ka, tā kā *Euratom* līgumā nav specifisku noteikumu, LESD normas valsts atbalsta jomā ir piemērojamas kodolenerģētikas nozarē. Pretēji tam, ko nosprieda Vispārējā tiesa, *Euratom* līgums arī neliedz šajā nozarē piemērot Savienības tiesību normas vides jomā, līdz ar to **par labu saimnieciskajai darbībai, kas veicama kodolenerģētikas nozarē, sniegtais valsts atbalsts, kura pārbaudē tiek atklāts, ka ar to tiek pārkāptas tiesību normas vides jomā, nevar tikt atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu.** Tomēr Vispārējās tiesas pieļautā tiesību kļūda neietekmē pārsūdzētā sprieduma pamatotību, jo **vides aizsardzības, piesardzības, “piesārņotājs maksā” un ilgtspējas principi, uz kuriem atsaucās Austrija savas prasības atcelt tiesību aktu pamatojumam, nevar tikt uzskatīti par tādiem, kas katrā ziņā liedz piešķirt valsts atbalstu atomelektrostacijas būvniecībai vai ekspluatācijai.** Tiesa būtībā ir nospriedusi, ka šāda pieeja nebūtu saderīga ar LESD 194. panta 2. punkta otro daļu, no kuras izriet, ka **dalībvalsts var brīvi noteikt savu energoresursu izmantošanas nosacījumus, izvēli starp dažādiem enerģijas avotiem un energoapgādes vispārējo struktūru, neizslēdzot iespēju, ka šī izvēle var attiekties uz kodolenerģiju.**

Pēc tam Tiesa noraidīja Austrijas argumentu, saskaņā ar kuru Vispārējā tiesa esot nepareizi definējusi atbilstošo saimniecisko darbību LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta izpratnē. Šajā ziņā Tiesa ir nospriedusi, ka kodolenerģētikas ražošana, kuru ir paredzēts attīstīt ar attiecīgajiem pasākumiem, gan ir saimnieciska darbība šīs tiesību normas izpratnē. Turklāt Tiesa ir atgādinājusi, ka tā produktu tirgus identificēšanai, kurā tiek veikta ar atbalstu saistītā darbība, ir nozīme, lai pārbaudītu, vai šis atbalsts neiespaido tirdzniecības apstākļus pretēji kopīgām interesēm, kas ir otrais nosacījums, kuram ir pakļauta atbalsta saderība saskaņā ar šo tiesību normu. Šajā lietā Komisija liberalizēto elektroenerģijas ražošanas un piegādes tirgu taču bija identificējusi kā tirgu, kuru skar plānotie pasākumi.

Turklāt Vispārējā tiesa nav arī pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatot, ka, lai gan tirgus, uz kuru attiecas paredzētais atbalsts, nepilnības esamība var būt atbilstošs elements, lai to atzītu par saderīgu ar iekšējo tirgu, šādas nepilnības neesamība ne vienmēr izraisa tā nesaderību ar iekšējo tirgu.

Attiecībā uz atbalsta, ko paredzēts piešķirt par labu *Hinkley Point C*, samērīguma pārbaudi Tiesa vispirms atgādināja, ka Vispārējā tiesa ir izvērtējusi aplūkojamo pasākumu samērīgumu, ņemot vērā **Apvienotās Karalistes** elektroenerģijas apgādes vajadzības, vienlaikus pamatoti apstiprinot, ka tā **var brīvi noteikt savas enerģētikas struktūras sastāvu. Pārbaudot nosacījumu, ka plānotais atbalsts neiespaido tirdzniecības apstākļus pretēji kopīgām interesēm,** Komisijai turklāt nebija jāņem vērā negatīvā ietekme, ko attiecīgie pasākumi var radīt attiecībā uz Austrijas norādīto vides aizsardzības, piesardzības, “piesārņotājs maksā” un ilgtspējas principu īstenošanu. Proti, neskarot pārbaudi, vai ar atbalstīto darbību netiek pārkāptas Savienības tiesību normas vides jomā, šī nosacījuma pārbaudei **nav nepieciešams, lai Komisija ņemtu vērā iespējamo negatīvo ietekmi, kas nav atbalsta ietekme uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm.**

Visbeidzot Tiesa apstiprināja, ka, lai pārbaudītu attiecīgo pasākumu saderību ar iekšējo tirgu, ne Komisijai, ne Vispārējai tiesai nebija pienākuma tos formāli kvalificēt kā “atbalstu ieguldījumam”, kas var atbilst LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta piemērošanas nosacījumiem, vai par “darbības atbalstu”, kura atļaušana saskaņā ar šo tiesību normu principā ir izslēgta.

ATGĀDINĀJUMS. Tiesā var pārsūdzēt Vispārējās tiesas spriedumu vai rīkojumu vienīgi par tiesību jautājumiem. Pārsūdzībai nav apturošas iedarbības. Ja apelācijas sūdzība ir pieņemama un pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu. Ja lieta ir Tiesā izskatāmā stāvoklī, tā šajā lietā var pieņemt galīgu nolēmumu. Pretējā gadījumā tā nodod lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, kurai ir saistošs Tiesas pieņemtais nolēmums apelācijas tiesvedībā.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns sprieduma [teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106